

& interna; quarum priores communes habet cum cæteris virtutibus, posteriores autem ab iisdem diversas. Nam quæ aliarum virtutum effectrix est, crebra & sæpius frequentata actio, ea & ad Urbanitatem per modum causæ efficientis proxima concurrit. Non uno profectò actu, unâve in horâ addiscimus rectè ac laudabiliter nos gerere circa jocos & ludos, sed accedant necessum est crebra longoq; tempore continuata exercitia, quibus paullatim advescat animus, ac infra virtutis limites se contineat. Sic quoniam aliæ virtutes *Summum Bonum*, tanquam *ultimum scopum* & finem, sibi habent propositum, nostra quoq; ad felicitatem illam adspirat, quamvis & *delectationem ac recreationem licitam* pro subordinato sine libenter agnoscat.

V. Ex internis causis, quæ analogicè assignantur Urbanitati, primò commemoranda *materia circa quam*, seu *objectum*, est, quod duplex nostra, sicut & reliquæ virtutes, est sortita, *internum* videlicet ac *externum*. Ac primum quidem constituimus *cupiditates atq; affectus animi*, qui in jocando atq; ludendo sese exerunt, restaq; rationis moderamen requirunt: *secundum* autem *ludos atq; jocos* facimus. Nec enim in sermonibus saltem, sed *actionibus* quoq; Urbanitas conspicitur, nec jocosæ modò confabulationes, sales atq; facetiæ, sed ludi quoq; ac exercitia licita, delectandi animi causâ instituta, sub ejus ambitu comprehenduntur. Restaurandæ siquidem sunt corporis vires, animoq; concedenda quædam cessatio est, ut reficiatur iterum, novosq; labores eò alacrius adeat. Continua enim ac diuturna occupatio exhaurit vitales spiritus, ac pectus exsiccat, ut vires deficient tandem, vigoremq; suum subinde amittant.

VI. Hæc objecti existentia aliquo nos inducit modo in *generica Urbanitatis formæ* cognitionem. Nam quoniam ludi ac joci laudis ac vituperii sunt capaces, prout quisq; iisdem utitur, dabitur utiq; mediocritas quædam, quæ regimen eorum suscipiat, ut ne deficient à rectitudinis regulâ, ac turpitudine quædam commaculentur. Ea verò ipsissima est Urbanitas nostra, quæ munus hoc haud invita subit, eoq; egregiè in ordinandis affectibus fungitur. Ita comparatum cum virtute est, ut in omni vitâ vitæq; partibus omnibus inveniatur locum. Quis verò quietem, in quâ
ludi